

Lomalla saa olla vaikeaa – mutta reilua

Kesä on monelle ristikkoharrastajalle vuoden parasta aikaa. Silloin moni tarttuu myös tavallista vaativampiin tehtäviin. Ristikko, joka tuntuisi työviikon iltana liian hankalalta, voikin kesäpäivänä tarjota juuri sopivasti haastetta.

Vaikeus ei kuitenkaan yksin ratkaise sitä, pitääkö ratkoja tehtävää onnistuneena. Yhtä tärkeä ominaisuus on reiluus. Ratkoja hyväksyy yleensä yllättävän kovatkin haasteet, kunhan hän kokee saavansa riittävästi eväitä niiden ratkaisemiseen. Epäreiluksi koettu vihje tai ratkaisu jää helposti harmittamaan vielä silloinkin, kun koko ristikko on muuten ollut nautinnollinen.

Mitä reiluudella voidaan tässä yhteydessä tarkoittaa? Yksinkertaisimmillaan reilu ristikko on sellainen, jossa ratkaisu on mahdollista löytää vihjeiden avulla. Ratkaisun ei tarvitse tulla helposti eikä nopeasti, mutta sen tulee olla pääteltävissä. Ratkojan pitäisi voida jälkikäteen nähdä yhteys vihjeen ja vastauksen välillä.

Hyvä harhautus kuuluu ristikon luonteeseen. Se ohjaa ajatukset hetkeksi väärään suuntaan, mutta jättää mahdollisuuden löytää oikean polun. Kun ratkoja lopulta oivaltaa vihjeen idean, harhautus muuttuu osaksi ratkaisun iloa.

Sama koskee kuvallisia vihjeitä. Kuvan ei tarvitse kertoa kaikkea suoraan. Päin vastoin, vaikeissa ristikoissa toimivimmat kuvat jättävät tilaa tulkinnalle. Silti niiden täytyy sisältää riittävästi informaatiota.

Reiluus liittyy myös yleistiedon käyttöön. Jokainen ristikon laatija joutuu pohtimaan, mitä ratkojalta voi kohtuudella odottaa. Tuntemattomankin henkilön nimi voi olla hyväksyttävä ratkaisu, jos riitteävät sanat tukevat sitä riittävästi. Sen sijaan ratkaisu, joka perustuu harvinaiseen tietoon ilman kunnollisia tukipisteitä, tuntuu usein epäoikeudenmukaiselta.

Myös ristikon kokonaisuus vaikuttaa oikeemukseen. Vaikea vihje voi olla täysin reilu, jos sen ympärillä on tarpeeksi muita ratkaistavia kohtia. Risteävät sanat ovatkin yksi ristikon tärkeimmistä oikeudenmukaisuuden välineistä. Ne tarjoavat ratkojalle vaihtoehtoisen reitin silloin, kun jokin yksittäinen vihje ei aukea. Hyvä ristikko ei sulje ovia, vaan jättää niitä auki useasta suunnasta.

Ehkä juuri siinä on hyvän ristikon tärkein tunnusmerkki. Ratkoja saa välillä tuskaila, erehtyä ja eksyäkin. Lopulta hänen pitäisi kuitenkin tuntea, että laatija ei ollut vastapuoli vaan pelikaveri. Silloin ristikon ratkaiseminen tuntuu enemmän yhteiseltä älylliseltä leikiltä kuin taistelulta tehtävää vastaan.

Leppoisan haastavia ratkontatuokioita sinulle reilun pelin hengessä!

Heli Kärkkäinen

heli.karkkainen@ristikkoakatemia.fi

Lähetäkää ristikkoaiheisia kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi